

EDUSKUNNAN VASTAUS 35/2013 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Oikeuspoliittisesta tutkimuslaitoksesta annetun lain ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n muuttamisesta

Asia

Hallitus on vuoden 2012 valtiopäivillä antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi Oikeuspoliittisesta tutkimuslaitoksesta annetun lain ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n muuttamisesta (HE 184/2012 vp).

Valiokuntakäsittely

Hallintovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (HaVM 2/2013 vp).

Päätös

Nyt koolla oleva eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

Oikeuspoliittisesta tutkimuslaitoksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään Oikeuspoliittisesta tutkimuslaitoksesta annetun lain (1139/2007) 1 §:n 2 momenttiin uusi 2 a kohta sekä lakiin uusi 4 a ja 4 b § seuraavasti:

1 §

Hallinnollinen asema ja tehtävät

Tutkimuslaitoksen tehtävänä on:

2 a) ylläpitää sille laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi tarvittavia tutkimusrekistereitä;

4 a §

Tutkimuslaitoksen tiedonsaantioikeus

Tutkimuslaitoksella on salassapitosäännösten ja tuomioistuinten antamien salassapitomää-

räysten sekä muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeus pyynnöstä saada maksutta laitoksen tutkimus- ja seurantatehtävien toteuttamiseksi tarpeellisia tietoja seuraavasti:

1) syyttäjäviranomaisilta tiedot asioiden käsittelystä syyttäjälaitoksessa ja syyttäjien ratkaisuista;

2) oikeusapuviranomaisilta tiedot oikeusavusta;

3) sovittelutoimistoilta tiedot rikos- ja riita-asioiden sovittelussa laadituista asiakirjoista;

4) tuomioistuimilta tiedot asioiden käsittelystä tuomioistuimissa sekä oikeudenkäyntiasiakirjoista ja ratkaisuista lukuun ottamatta oikeudenkäyntiasiakirjoihin sisältyviä tietoja tuomioistuinten neuvottelusta;

5) ulosottoviranomaisilta tiedot ulosottoasioista;

6) Rikosseuraamuslaitokselta, Oikeusrekisterikeskukselta ja ulosottoviranomaisilta tiedot rikoksista määrätystä seuraamuksista ja niiden täytäntöönpanosta lukuun ottamatta Rikosseuraamuslaitoksen tietojärjestelmän turvallisuustietorekisteriin ja potilasrekisteriin sisältyviä tietoja;

7) Oikeusrekisterikeskukselta 1—6 kohdassa tarkoitetut tiedot oikeushallinnon valtakunnallisesta tietojärjestelmästä ja Oikeusrekisterikeskuksen lain nojalla pitämistä muista rekistereistä;

8) poliisiasian tietojärjestelmästä ja rajavartiolaitoksen toiminnallisen tietojärjestelmän tutkinta- ja virka-apurekisteristä tiedot rikosten kohteeksi joutumisesta, lähestymiskielloista, tehdyistä rikosilmoituksista, rikosasioiden esitutkinnasta ja käytetyistä pakkokeinoista lukuun ottamatta tietolähdetietoja ja salaisia pakkokeinoja koskevia tietoja;

9) Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselta tiedot oikeuspsykiatrisista mielentilalausunnoista ja tiedot vaarallisuusarvioista;

10) Valtiokonttorilta tiedot rikoksella aiheutettuihin vahinkoihin, vapaudenmenetyksiin ja oikeudenkäyntimenettelyihin liittyvistä korvauksista.

Edellä 1 momentin 1—6 kohdassa tarkoitetut tiedot hankitaan ensi sijassa 7 kohdassa tarkoitettuista Oikeusrekisterikeskuksen tietojärjestelmästä ja rekistereistä, jos tiedot ovat niistä saatavissa.

Tiedonsaantioikeus ei koske valtion ulkoisen turvallisuuden tai kansainvälisten suhteiden kannalta salassa pidettäviä tietoja.

Tämän pykälän nojalla annettavat tiedot voidaan luovuttaa myös sähköisessä muodossa.

4 b §

Tietojen käsittely ja salassapito

Tutkimuslaitos voi muodostaa ja ylläpitää 4 a §:ssä tarkoitettuja tietoja sisältäviä henkilörekistereitä sen tehtäväksi säädettyjen tutkimusten ja selvitysten toteuttamiseksi.

Sen estämättä, mitä muualla laissa säädetään velvollisuudesta luovuttaa salassa pidettäviä tietoja tai oikeudesta antaa niitä, tutkimuslaitoksen tehtäviä varten kerättyjä henkilötietoja ei saa luovuttaa käytettäväksi yksittäistä henkilöä tai perhettä koskevassa päätöksenteossa eikä muussa vastaavassa asioiden käsittelyssä.

Tutkimuslaitos voi antaa salassa pidettäviä henkilötietoja tieteellistä tutkimusta varten vastavuoroisen yhteistyösopimuksen mukaisesti tieteellistä tutkimusta säännönmukaisesti harjoittavalle laitokselle tai yhteisölle noudattaen, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 28 §:ssä säädetään. Jos tiedot tutkimuslaitokselle luovuttanut viranomaislainen on saanut tiedot sen suostumuksella, jonka etujen suojaamiseksi salassapitovelvollisuus on säädetty, tietoja ei saa luovuttaa vastoin suostumuksessa tiedon käytölle ja luovutukselle asetettuja ehtoja. Salassa pidettävien henkilötietojen luovuttamisesta edelleen on ilmoitettava tiedot tutkimuslaitokselle luovuttaneelle viranomaiselle. Esitutkintaviranomaiselta saatuja henkilötietoja saa luovuttaa vain tiedot luovuttaneen viranomaisen suostumuksella.

Tutkimusrekisteriin talletettujen henkilötietojen luovuttamiseen sovelletaan muutoin viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia ja muuhun henkilötietojen käsittelyyn henkilö-tietolakia (523/1999).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 _____ .

Laki

viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 28 kohta, sellaisena kuin se on laissa 22/2011, seuraavasti:

24 §

Salassa pidettävät viranomaisen asiakirjat

Salassa pidettäviä viranomaisen asiakirjoja ovat, jollei erikseen toisin säädetä:

28) hallintoviranomaisen asiakirjat ja rekisterit, jotka sisältävät tietoja tuomitusta taikka vangitusta tai muutoin vapautensa menettäneestä henkilöstä, jollei ole ilmeistä, että tiedon antaminen ei vaaranna asianomaisen tulevaa toimeentuloa, yhteiskuntaan sopeutumista tai turvallisuutta, ja jos tiedon antamiseen on perustel-

tu syy; salassa pidettäviä ovat myös rikosrekisteriin, sakkorekisteriin, oikeushallinnon valtakunnalliseen tietojärjestelmään sekä eläintenpitokieltorekisteriin talletetut tiedot samoin kuin Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen tutkimus- ja seurantatarkoituksia varten keräämät tiedot;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20_____.

Helsingissä 2 päivänä huhtikuuta 2013